

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : 43452547-120.07- 577782
Konu : Soru Önergesi

27.11.2019

Sayın Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT
Muş Milletvekili

- İlgi : a) 04.07.2019 tarihli ve 498233 sayılı yazılı soru önergeniz.
b) 18.09.2019 tarihli ve 535845 sayılı yazımız.
c) 07.11.2019 tarihli ve 7/21149 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

Bir soru önergesinin iadesine ilişkin ilgi (c) önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Mustafa ŞENTOP
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

Ek: Soru Cevabı (2 sayfa)

EGEMENLİK KAYITSIZ ŞARTSIZ MİLLETİNDİR

TBMM Ana Bina Bakanlıklar – ANKARA
Tel.No : (0312) 420 67 71 Faks : 420 67 85

Bilgi için: Denetim Bürosu
Tel No: 420 66 88

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1. İlgi (a) önergenizdeki (1) numaralı soru, görülmekte olan bir davada yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin olması sebebiyle; Anayasa'nın 138'inci maddesinde yer alan *"Görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz."* hükmü kapsamında değerlendirilmiştir.

Cevap 2.- İlgi (a) önergenizdeki (2) numaralı soru, cümle içerisinde kullanılan belirli bir ifade ya da kelime nedeniyle değil, genel olarak görülmekte olan bir davada yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin olması sebebiyle; Anayasa'nın 138'inci maddesinde yer alan *"Görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz."* hükmü kapsamında değerlendirilmiştir.

Cevap 3.- İlgi (a) önergenizdeki (3) numaralı sorunun önergede bahsi geçen şahsın tutuklanmasına ilişkin (2) numaralı cümlesi görülmekte olan bir davada yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin olması sebebiyle; Anayasa'nın 138'inci maddesinde yer alan *"Görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz."* hükmü kapsamında değerlendirilmiştir. Dolayısıyla sorunuzda yer alan, ilgi (a) önergenizdeki "(3) numaralı sorunun 'FETÖ Kumpası' ibaresi nedeniyle uygun görülmediği" iddiası gerçeği yansıtmamaktadır.

Cevap 4.- İlgi (a) önergenizdeki (4) numaralı sorunun (2) numaralı cümlesi görülmekte olan bir davada yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin olması sebebiyle; Anayasa'nın 138'inci maddesinde yer alan *"Görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz."* hükmü kapsamında değerlendirilmiştir.

Anayasa'nın 138'inci maddesi ile Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 67'nci, 96'ncı ve 97'nci maddelerine aykırılık taşımamak koşuluyla; soru önergelerinde kullanılacak kelimelerin belirlenmesi sayın milletvekillerinin takdirindedir.

Cevap 5.- İlgi (a) önergenizdeki (5) numaralı soru, görülmekte olan bir davada yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin olması sebebiyle Anayasa'nın 138'inci maddesi kapsamında; ayrıca aynı soruda yer alan *"... tüm deliller Korkmaz'ın lehine iken ..."* ve *"... bütün deliller yok sayılarak ..."* şeklindeki ibareler, *"... yazılı sorunun, ... kişisel görüş ileri sürülmeksizin ... milletvekillerinin, Cumhurbaşkan Yardımcıları ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibaret ..."* olduğunu hükme bağlayan Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'nci maddesi kapsamında değerlendirilmiştir.

Bu kapsamda sorunuzun cevaplandırılmamasının nedeni, Adalet Bakanlığına yönelttiğiniz sorunun Anayasa'nın 138'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'nci maddesine aykırılık taşıması sebebiyle TBMM Başkanlığı tarafından işleme alınmaması ve Adalet Bakanlığına gönderilmemesidir.

Cevap 6.- Anayasa'nın 138'inci maddesinin üçüncü fıkrası *"görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz."* hükmünü; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 67'nci maddesinin ikinci fıkrası ise *"Başkanlığa gelen yazı ve önergelerde kaba ve yaralayıcı sözler varsa, Başkan, gereken düzeltmelerin yapılması için, o yazı veya önergeyi*

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

sahibine geri verir” hükmünü haizdir. TBMM Başkanlığına sunulan yazılı soru önergelerinin işleme alınabilmeleri için anılan hükümlere aykırılık taşımamaları gerekmektedir.

Diğer taraftan, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün “Soru” başlıklı 96’ncı maddesinin üçüncü fıkrasında, TBMM Başkanı tarafından İçtüzük şartlarına uygun görülen önergelerin Gelen Kâğıtlar Listesinde yayımlanacağı ve ait olduğu Cumhurbaşkanlığı yardımcılığı veya bakanlığa gönderileceği hüküm altına alınmıştır. İçtüzük’ün 96’ncı maddesinin birinci fıkrasına göre soru; *“kısa, gerekçesiz ve kişisel görüş ileri sürülmeksizin; kişilik ve özel yaşama ilişkin konuları içermeyen bir önerge ile yazılı olarak cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanlığı yardımcıları ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibarettir.”* Aynı maddenin ikinci fıkrasının son cümlesi ile de yazılı soru önergelerine belge eklenemeyeceği hüküm altına alınmıştır. Yine İçtüzük’ün 97’nci maddesi de *“başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan konular”* ve *“tek amacı istişare sağlamaktan ibaret konular”*ı içeren soruların Başkanlıkça kabul edilmeyeceğini hükme bağlamıştır.

TBMM Başkanlığına sunulan yazılı soru önergelerinin hepsi teker teker anılan hükümler ile Anayasa ve İçtüzük’te öngörülen emredici diğer hükümlere uygunluk bakımından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca incelenmekte ve yapılan değerlendirme sonucunda işleme alınmakta veya sahibine iade edilmektedir.

27. Yasama Dönemi içerisinde milletvekillerince Cumhurbaşkanlığı yardımcısı veya bakanlar tarafından cevaplandırılmak üzere sunulan ve TBMM Başkanlığınca incelenen toplam 21.756 yazılı soru önergesinden 270 adedi Anayasa veya TBMM İçtüzüğü hükümlerine aykırı bulunarak iade edilmiş, 21.486 adedi ise işleme alınarak sorunun muhatabı olan Cumhurbaşkanlığı yardımcılığına veya bakanlıklara iletilmiştir. Bu çerçevede 27. Yasama Dönemi içerisinde milletvekilleri tarafından Anayasa’nın 99’uncu maddesi kapsamında kaleme alınan yazılı soru önergelerinin % 98,76’sı TBMM Başkanlığınca işleme alınmış olup; sorunuzda yer alan *“muhalefetin dil, söylem, kavram, bakış açısının sansürlenmesinin ve kontrol altına alınmasının hedeflendiği”* iddiası doğru değildir.

